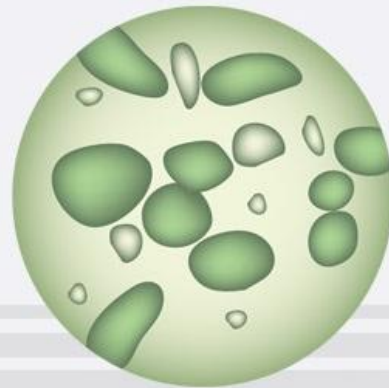

ІСТОРІЯ АНТРОПОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ

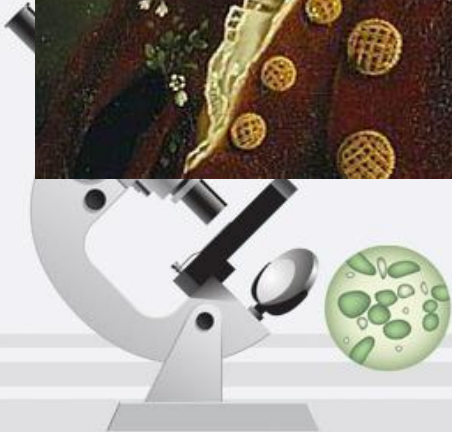
(ВІД ХVІІІ – ДО ПОЧ. ХІХст.)

КЛАСИФІКАЦІЯ КАРЛА ЛІННЕЯ

Всередині XVIII ст. окремі розрізнені думки про спорідненість людини з тваринним світом дістали теоретичне обґрунтування. Так, у класифікації біологічних видів, створені й визначним шведським натуралістом К. Ліннеєм (1707-1778), люди поставлені в один шерек із мавпами, лемурами та кажанами

В десятому виданні своєї «Системи природи» (1758) він запропонував такий поділ роду *Homo* (людина) :

Homo sapiens diurnus
(людина розумна денна)

Homo americanus
(американська)

Homo europaeus (європейська)

Homo asiaticus (азійська)

Homo afer (африканська)

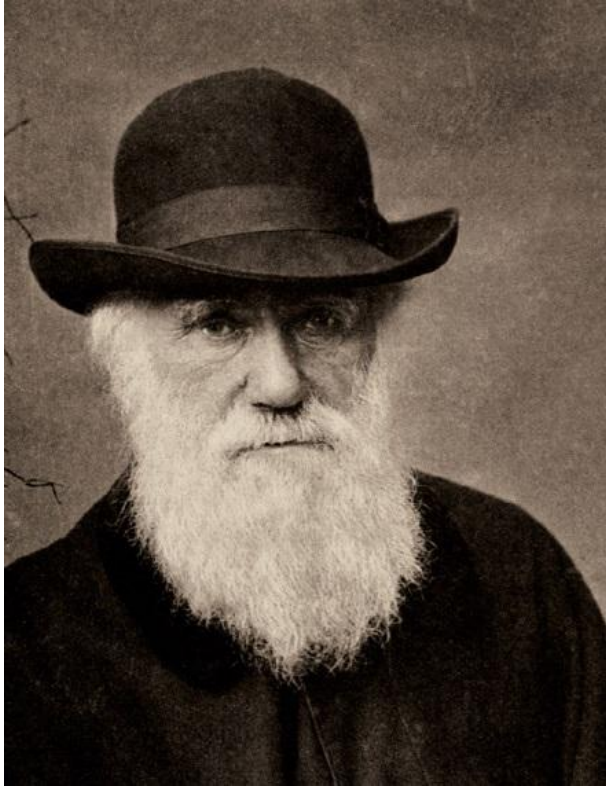
Лінней використав у своїй класифікації не лише фізичні ознаки, а й психічні та культурно-побутові особливості основних расових груп людства. Привертає увагу те, що він наділяв неєвропейські народи негативними рисами вдачі. Орангутан та інші людиноподібні мавпи, а також «хвостаті» та «нічні» люди

ПОГЛЯДИ ДЕНІ ДІДРО

Ідею спорідненості мавпи та людини активно обстоювали французькі філософи-матеріалісти другої половини XVIII ст. Так, Д. Дідро у праці «Про пояснення природи» (1754) писав: «... дотримуючись своїх природничо-наукових принципів, я ніколи не міг відрізнити мавпу від людини; адже існують мавпи, які мають менше шерсті, ніж деякі люди; ці мавпи ходять на двох ногах і використовують свої ноги і свої руки подібно до людей...» Отже, Дідро значно перебільшував схожість мавпи з людиною .

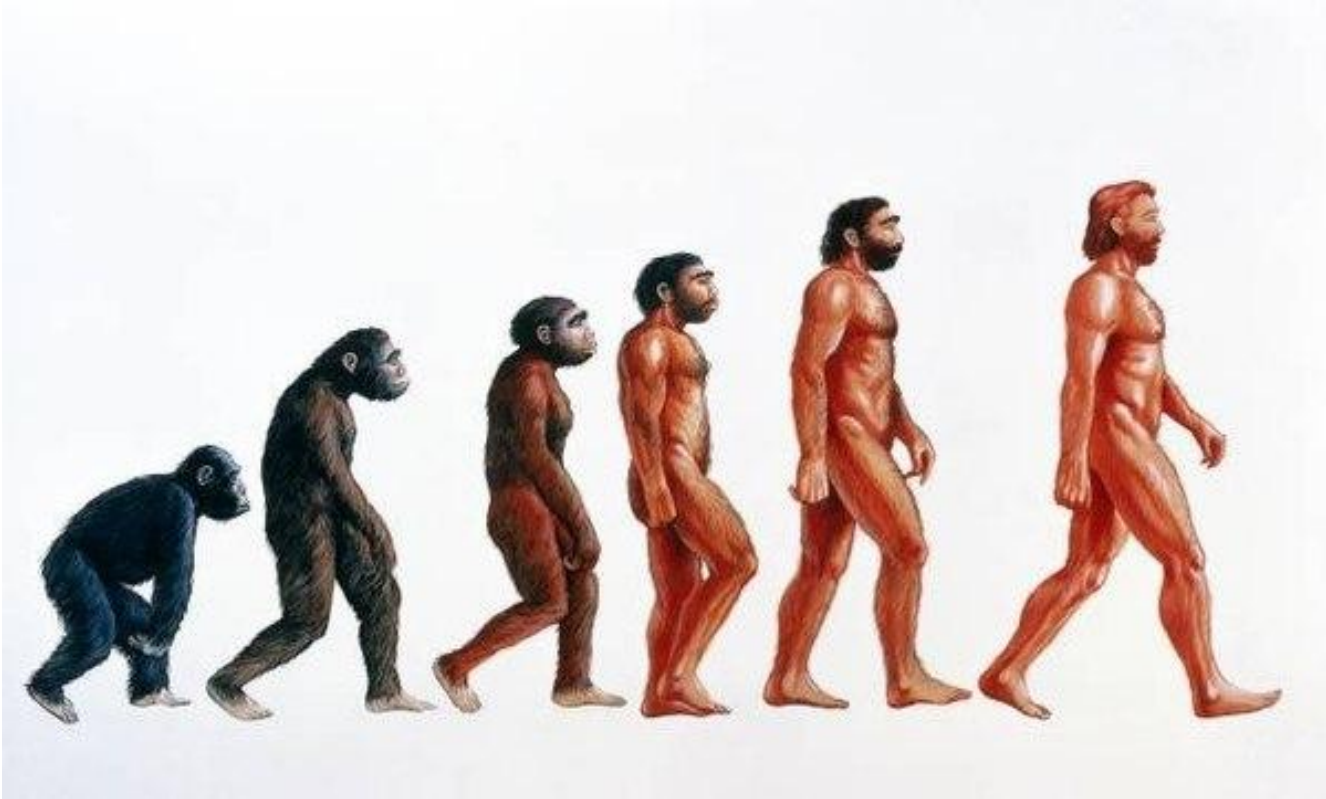
Дарвінізм та його вплив на розвиток антропологічної науки

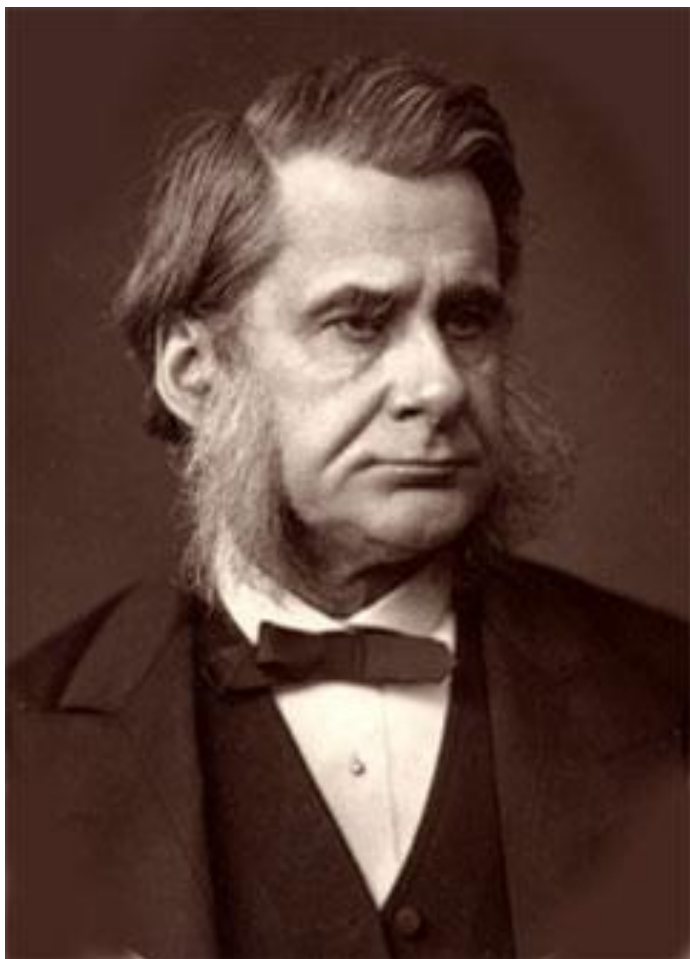
В 1859 р. видатний англійський учений **Ч.Дарвін** (1809—1882) опублікував книгу «Походження видів шляхом природного відбору», де обґрунтував теорію еволюції природи. Дарвінізм завдав нищівного удару уявленням про сталість біологічних видів і підготував ґрунт для наукового розв'язання проблем антропогенезу.

Використовуючи величезний доробок із найрізноманітніших природознавчих галузей, вчений навів численні докази природного походження людини, а саме:

- наявність спільних рис у будові її тіла і тварин, насамперед антропоморфних мавп;
- схожість зародкового розвитку й окремих ознак зародку людини і тварин;
- наявність рудиментарних органів у людини тощо. Він обґрунтував провідну роль природного та статевого відбору в процесі антропогенезу (особливе значення, на його думку, мав природний відбір).

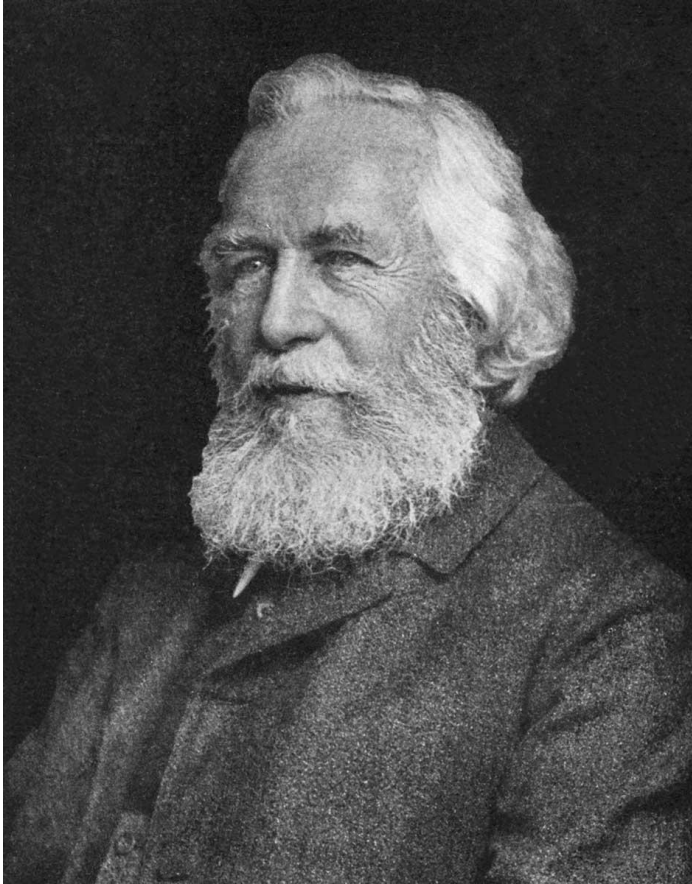

ТОМАС ГЕКСЛІ

Невдовзі англійський природознавець **Т. Гекслі** (1825-1895) – палкий прихильник і популяризатор революційного вчення – на підставі анатомічних та ембріологічних даних показав, що за багатьма ознаками антропоморфні (людиноподібні) мавпи значно ближчі до людей, ніж до нижчих мавп. У творі **«Про місце людини у низці органічних істот»** він висловив думку про можливість походження людини від мавпи.

ЕРНСТ ГЕККЕЛЬ

Інший послідовник дарвінізму – німецький зоолог та анатом Ернст Геккель (1834—1919) – у книзі «Натуральна історія світобудови» (1868) накреслив родовідне дерево ссавців, що складалося із 30 послідовних щаблів і виводило генеалогічну лінію від напівмавп до мавп і далі до людини. За схемою Геккеля, прямими попередниками людей були антропоморфні мавпи, близькі до сучасних гібонів.

Спираючись на дані порівняльної морфології, вчений припустив, що між людьми сучасного фізичного типу та їхніми предками має існувати проміжна ланка — пітекантроп, або мавполюдина. Ця гіпотетична істота, за Геккелем, вже пересувалася на нижніх кінцівках, але ще не володіла членороздільною мовою.

Теоретичні розробки Геккеля блискуче підтвердилися після відкриття в Африці кісткових решток безпосередніх попередників людей — високо розвинутих мавп кінця третинного геологічного періоду, що вже перейшли до прямоходіння (австралопітеків).

**Дякую за
увагу!**